

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

17. Si vis ad vitam ingredi, serua mandata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

fœtidus hæreticus, Deoque & Angelis abominabilis, panis frustulum vocat, de quo Christus ipse dixit: *Hoc est Corpus meum quod pro vobis tradetur.* Et rursus: *Panis quem ego dabo, caro mea est, quam ego dabo pro mundi vita.* De quo Paulus dixit: *Qui hunc panem manducat indignè, iudicium sibi manducat, non dijudicans corpus Domini.* Annon & impius Calvinus hunc panem ore impuro tractans indignissimè iudicium sibi tractavit, non dijudicans corpus Domini, sed frustulum panis per summum contemptum illud appellitans? *Abominatio desolationis*, & fœtida coram Deo abominatio est hæc impurissima Calvinii doctrina, qua iuge tollens sacrificium, frustulum panis substituit. Hic videlicet detracta larua suam personam Calvinus demonstrat. Alibi *sacram Cœnam* vocat, *sacrum epulum*, & *communione sacram*, in qua corpus Christi verè nobis exhibetur, non secus ac si Christus ipse præsens aspectui nostro obijceretur, ac manibus atrectaretur. Hæc ille in Institutione sua. Aut ergo ibi impostor, aut hic blasphemus est. Aut ibi contra animam suam mentitus est, aut hic Christum ita verè exhibitum ac si præsens aspectui nostro obijceretur, pro frustulo panis habet. Nisi fortè etiam coram Christo præsente, & aspectui nostro sese obijciente prosternei, fœtidam coram Deo abominationem, Calvinus iudicet. Ceterum de legitima venerabilis huius Sacramenti adoratione, contra fœtidam Calvinii & abominandam blasphemiam, latè disputauimus in Prompt. Catholico. Sicuti etiam quomodo Christo Mediatori Sanctorum inuocatio nihil repugnet (quod alterum hoc loco Calvinii exemplum est, & obsoleta accusatio) eodem in opere accuratè explicuimus, in Dominica 7. post Pentec. ad illa verba, *In vestimentis ouium*, &c. vestimento 21. & in die SS. Philippi & Iacobi, ad illa verba, *Nemo venit ad Patrem nisi per me.*

Matt. 25.

Ioan. 6.

1 Cor. 11.

Calvini

larua hy-

pocritica

detrabi-

tur.

Institut.

lib. 4. cap.

17. nu. 3.

In die ve-

nerab. Sa-

crament.

17. Si vis ad vitam ingredi, serua mandata.

Quum hæc Christi doctrina mandatorum Dei obseruationem ad vitam æternam necessariam esse manifestè demonstret, vt & in Prompt. Cath. latius ostensum est, Calvinus totam hanc historiam totamque doctrinam nefariè corrumpit, quod ad Euangelicæ veritatis puritatem retinendam necessariò expendendum est. Primùm totum statum quæstionis ab hoc adolescente propositæ, & causam quarrendi penitus inuertit. *Venit (inquit) ad Christum non insidiosè,*

Dom. 12.

post Pent.

Mandato-

rum obser-

uatio ne-

cessaria.

ut scribis mos erat, sed discendi animo. Itaque tam verbis quam genuflexione Christum se ut fidum Doctorem reuereri testatur. Vera hæc sunt, & ad statum quæstionis Christi que responsionem intelligendam bene obseruanda. Sed rursus (ait Caluinus) obstabat cæca operum confidentia, ne proficeret sub Christo, cui se aliqui docilem præbere optabat. Hoc totum commentitium & falsum est. Christus enim contra hoc vitium nihil hoc loco disputat, nec hoc in adolescente isto reprehendit, sed prorsus contra, bonorum operum studium imprimis commendat, & adolescentem, qui eorum se studiosum fuisse dixerat, hoc ipso nomine diligit, non ut cæca operum confidentia laborantem redarguit. Dicente enim adolescente, *Omnia hæc seruauit à iuuentute mea, Iesus inuictus eum, dilexit eum, & ait illi. Adhuc unum tibi deest: ut est apud Marcum. Si cæca operum confidentia laborasset, nec dilexisset eum Christus, nec dixisset unum illi deesse, sed totum illi deesse, qui cæca illa præsumptione laborasset: denique contra illam disputasset. Nunc autem quia vitium quo hic adolescens laborabat, non cæca operum confidentia, sed amor inordinatus diuitiarum fuit, propterea statim Christus ad contemptum diuitiarum, & ad eas abiiciendas adolescentem hortatur. Cuius doctrinæ quam capax non esset, sed tristis abiret disputat Christus contra confidentes in diuitijs suis, & de difficultate salutis in homine diuite, propter amorem earum inordinatum. De cæca operum confidentia nihil disputat. Proflus ergo commentitium & falsum hoc est, quod pro fundamento futuræ expositionis seu potius deprauationis suæ Caluinus posuit. Quo nunc euerso, reliqua videamus.*

Notanda est (inquit) quæstionis forma. Non simpliciter rogat quo modo & qua via perueniatur ad vitam, sed quid boni faciendo eam acquirat. Merita igitur somniat, quibus vita æterna reddatur, quasi debita compensatio. Quare appositè Christus ad legis obseruationem eum amandat: quam certum est esse viam uitæ, ut mox plenius disseram. Nam illa verba, *Serua mandata*, perperam interpretati sunt quidam ex veteribus (ad unum omnes debuit dicere) quos Papisæ securi sunt, ac si doceret Christus per legis obseruationem posse nos vitam æternam promereri. Atqui non respexit Christus, quid possint homines, sed ad propositam quæstionem respondit, quænam sit operum iustitia, nempe quam lex definit. Hæc ille. Rursum quæstionem propositam inuertit, ut respondentis Christi verba penitus perueniat.

Commentus
Caluini
insultum,
ut scrip.
Euangeli-
cam in-
uertat.

Marc. 10.

Caluini a-
lia impo-
stura.

peruerat. Negat adolescentem simpliciter rogare qua via
 perueniet ad vitam. Atqui hoc illum simpliciter rogasse,
 Christi responsio simplex manifestissimè docet. Ad hoc enim
 quod de perueniendo ad vitam æternam rogauerat simplici-
 ter, respondet simpliciter: *Si vis ad vitam ingredi, serua man-
 data.* Si vis peruenire ad vitam æternam, de qua me interro-
 gas, serua mandata. Ad illud autem adolescentis verbum, *Ma-
 gister bone, quid boni faciendo*, responderet hinc apud Matthæum:
Quid me interrogas de bono? unus est bonus, Deus. Docet ado-
 lescentem Christus, in eo sensu quo ille quæstionem propo-
 suerat; nec debuisse illum dicere, *Magister bone*, quasi Chri-
 stus ut purus homo, qualem illum putabat adolescens, ori-
 ginaliter & absolutè bonus esset; nec debuisse adijcere, *Quid
 boni faciendo*, interrogando illum de bono, quasi quæ homi-
 nes facerent, ex se facerent, aut absolutè & perfectè bona es-
 sent. Originaliter enim ex seipso absolutè & perfectè unus
 est bonus, non nisi Deus ipse. Homines tamen ex participat-
 ione summi boni bonos esse Christus ipse alibi docet di-
 cens: *Euge serue bone & fidelis.* Sed adolescentem qui hoc di-
 scrimen necdum didicerat, docere voluit Christus absolutè
 neminem bonum vocandam, nec opera nostra absolutè bona
 esse, sed solū Deum eiusque opera, quæ perfecta sunt omnia.
 Quare in his verbis, *Si vis ad vitam ingredi, serua mandata*,
 non respondet Christus ad illa verba, *Quid boni faciam*, sed ad
 illa verba, *Quid faciam ut habeam vitam æternam?* Nec hinc est
 vlla quæstio de iustitia operū, ut fingit Calvinus; sed quæstio
 est de vita æterna consequenda. In qua quæstione quia obiter
 verbū *bonum*, bis ingeminauerat adolescens, respondens prius
 Christus ad id quod ipsum interrogauerat *de bono*, postea ad
 principalē quæstionem respondit de vita æterna consequenda,
Serua mandata. Porro quia adolescens nullā hinc planè ope-
 rum aut legalem iustitiam somniabat, sed in genere rogaue-
 rat, *Quid boni faciendo*, respondente Christo, *Serua mandata*,
 adhuc interrogat, *Quæ mandata?* nesciens videlicet an Chri-
 stus, ut nouus Magister ac Propheta, noua aliqua mandata
 adferret quæ seruare oporteret, paratū se ostendens etiā ad
 illa. Cui Christus primū vetera ex lege mādata proponit. Sed
 postea Euangelicam perfectionē subiungit, de qua mox suo
 loco plura. Statum igitur quæstionis penitus inuertit Calui-
 nus, ut Christi responsionem penitus corrumpat, & contra ne-
 cessariam mandatorum Dei obseruationem homo impius
 pugnet. Ait *Christum non respexisse quid homines possint*,

Matth. 25.

Quæstio-
 nu statum
 inuertit
 Calvinus.

quum diceret, *Serua mādata*. Et paulò pòst. *Fateor, quia mercedem vite aeterna Deus legis sua obseruatoribus promisit, nisi obstaret carnis nostra infirmitas, hanc viam tenendam esse: sed nostro vitio fieri Scriptura docet, ut necesse sit nobis donari quod meritis non consequimur. Si quis obijciat, frustra nobis proponi iustitiam in lege, cuius nemo unquam fieri compos poterit, respondeo, quia rudimentum est quo perducimur ad precariam iustitiā, minimè superuacuum esse.* Hæc ille. Tota hæc eius disputatio gratiam noui Testamenti subvertit, facitque ut adhuc simus sub lege, non sub gratia. Lex enim rudimentū est ad quærendam gratiam filiis veteris testamenti, & adhuc seruiliter ac cum timore audientibus verba legis, qualem se Caluinus hîc prodit. Adeo enim timet ac terretur, ut afferret eam à nemine seruari posse. Sed lex & mādata legis filiis gratia, quibus datum est, non seruire amplius peccato, sed seruire iustitiæ, non sunt amplius rudimentum aut pædagogus, sed sunt mandata ad vitam, & recta ad vitam æternam via, ut Christus hîc docet. Carnis nostræ infirmitas non obstat quin hæc via tenenda sit, ut per legis obseruationem vitæ æternæ mercedem cōsequamur: quia hanc infirmitatē gratia Christi sanauit & superauit. *Peccatum enim nobis non dominabitur, quia sumus sub gratia, non sub lege. Non regnabit peccatum in mortali corpore nostro, ut obediamus concupiscentiis eius, quia Spiritus Christi habitat in nobis, & lex Spiritus vita liberauit nos à lege peccati & mortis.* Quomodo ergo impius Caluinus carnis nostræ infirmitatem obitare ait, ne hæc via teneatur quam hîc Christus præscripsit, *Si vis ad vitam ingredi, serua mandata*, quum ad hoc venerit Christus, ut hanc infirmitatem tolleret, mundans sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum, quæ in mandatorum obseruatione vel maximè consistunt? Quod ergo concludit Caluinus legale hoc esse Christi responsum, *ut iuuenis p̄posita legis obseruatione, quæ est impossibilis, infirmitatis suæ conuictus ad fidei subsidium se conferret, & insulsum & impium valde est.* Impium est, dare Christo partes Moysis, ut falsum iam sit, *Lex per Moysen data, gratia per Christum facta est: & è conuerso dicatur, Lex per Christum data est, gratia facta non est.* Insulsum est ad subsidium fidei ablegatum hunc iuuenem somnare. Nec fidei vlla hîc à Christo mentio, nec ad eam illum ablegare opus erat, qui iam Christo, quatenus tunc opus fuit, crediderat, illum pro veritatis magistro agnoscens, & ab eo, quæ ad vitam æternam via esset,

Caluinus
vet. testa-
menti si-
lius.

Rom. 6.

discere

discere paratus. Sic vndique Caluini ineptia & impietas palpanda se præbent.

21. *Si vis perfectus esse, vade, & vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & veni, sequere me.*

Non parua quæstio est, de qua perfectione hîc Christus loquatur, an ea quæ ad salutem necessaria est, Euangelica videlicet perfectio, *ut hoc mundo utamur tanquam non videntes, & diuitias tenentes, earum tamen affectum non tenemus; an perfectio aliqua maior, non quidem ad salutem necessaria, sed quæ maiorem mercedem & thesaurum copiosum in celo accipiat.* Quæstionis autem huius ambiguitas oritur ex ambiguo sensu illorum verborum Christi, *Vnum adhuc tibi deest.* Nam vel deerat illi aliquid ad salutem necessarium, vel aliqua perfectio necessaria. Quid autem illi deerat, ambiguum est; quia quo affectu dixerat, *Hæc omnia à iuuentute mea seruauit, quid adhuc mihi deest?* ambiguum quoque sensum habet. Nã aut verè omnia seruauerat sicut dixit, & nihil ad salutem necessarium illi deerat, quia Christus iam dixerat, *Si vis ad vitam ingredi, serua mandata,* aut non verè seruauerat, ideoq; deerat illi hæc perfectio quæ Christus hîc describit, tanquam res illi ad salutem necessaria. Quòd verè, sicut dixit, *mãdata seruauerat,* ex eo probabile fit, quòd Christus his auditis, *Inuens in eum, dilexit eum.* Neque enim dilexisset mentientem, vel ex arrogãtia aliter præsumentem quam par erat. Huc accedit quod non animo tentandi, sed discendi studio accessit. Sed & si mandata non seruasset, nõ dixisset illi Christus, *Adhuc unum tibi deest,* sed potius, *Multa vel omnia tibi desunt adhuc faciẽda.* Magis tamen adhuc probabile est quòd verè mãdata nõ seruauerat, quia morbo auaritiæ adhuc laborabat, sicut subsequens eius tristitia audito Christi responso manifestum facit; vnde Aug. hunc locum tractans ait. *Puto quòd se arrogantius quàm verius seruasse responderit.* Et D. Basilius eum planè auaritiæ morbo insigniter laborasse censet. Christus nihilominus *intuens in eum, dilexit eum,* tanquam adhuc proficiendi avidum, & maioris perfectionis cupidum, nec planè mentitum, quia sic seruauerat sicut vulgus Iudæorũ seruãda putauerat, nemini quidẽ nocendo, nõ tamẽ proximis liberaliter subueniẽdo, aut amorẽ diuitiarũ deponẽdo, quem spirituales Iudæi deponere sciebãt, iuxta illud vnus eorũ Prophetarũ, *Diuitia si affluant, nolite cor apponere.* Christus igitur respondens ei, *Vnum adhuc tibi deest,* aliquid ei ad salutem necessarium

Perfectio de qua Christus loquitur, quæ tantumdem.

Luc. 16.

Epist. 89. Homil. in diuites auaros.

Psal. 61.